

کلیات آیین نامه اجرایی
"طرح های کلان ملی مصوب"
شورای عالی علوم، تعلیمات و فناوری

مقدمه

این آیین نامه به استناد بند یک ماده ۴ قانون اهداف و وظایف و تشکیلات وزارت علوم و بند ۴ مصوبه نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۲ شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، به منظور اجرای مدیریت کارآمد، برنامه ریزی، ساماندهی و نظارت بر کیفیت انجام طرح های کلان ملی مصوب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری که در چارچوب اولویت های کشور تعریف شده است و نیازهای حال و آینده را تأمین خواهد کرد، تنظیم شده است و این مهم یکی از محورهای اساسی فعالیت شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری است که موجب بهره مندی جامعه از نتایج تحقیقات، زمینه ساز تحرک درازمدت و پیشرفت و توسعه پایدار علم و فناوری در کشور خواهد شد.

۱. تعاریف

"طرح کلان ملی" طرحی است که:

۱-۱- ارزش افزوده فراوان ایجاد می نماید و منافع مختلف برای جامعه شامل مزایای اجتماعی، بهداشتی، اقتصادی، فرهنگی و - را در بر دارد.

۲-۱- مبتنی بر توسعه علوم و فناوری های مستقر بر لبه دانش با بومی سازی آنها باشد.

۳-۱- اندازه و هزینه طرح عموماً فراتر از حیطه و توان یک بخش یا نهاد خاص باشد.

۴-۱- همراستا با اولویت های ملی باشد.

۵-۱- همکاری نهادها و سازمانهای مختلف در طرح را در برگیرد.

۶-۱- توسعه و هم افزایی میان اهداف آموزشی و تحقیقاتی را موجب شود.

۷-۱- شامل طیف گسترده ای از طرح های تحت حمایت طرح اصلی باشد.

"شورای عالی علوم، تعلیمات و فناوری" در ماده ۳ و ۴ قانون اهداف و وظایف و تشکیلات وزارت علوم بیان شده است که به اختصار در این آیین نامه شورای عالی متف نامیده می شود.

"کمیسیونهای تخصصی شورای عالی متف" در ماده ۳ پیش نویس آیین نامه داخلی شورای عالی متف مصوب دومین جلسه شورای عالی متف مورخ ۸۵/۲/۲۳ بیان شده است.

"دستگاه سفارش دهنده" دستگاه یا دستگاه های اجرایی، مؤسسات یا شرکتهای دولتی و یا غیردولتی است که دارای هویت حقوقی مستقل بوده و طرح کلان به سفارش آن دستگاه یا دستگاه ها انجام گرفته و در هزینه های طرح سهم هستند و از نتایج طرح استفاده خواهند نمود.

"دستگاه بهره بردار" دستگاه یا دستگاه های اجرایی هستند که می توانند از نتایج و دستاوردهای طرح با رعایت حقوق مالکیت طرح استفاده نمایند.

(۱) اولویت علمی و تکنولوژی طرح های اجرایی بلندمدت سرمایه گذاری کلان در بخش های آموزش و پژوهش و فناوری

(۲) دبیرخانه شورای عالی متف موظف است همکاری اجرایی و ستاد و کارهای مدیریت و نظارت بر اجرای طرح های مصوب را با هماهنگی دستگاه های اجرایی تدوین و به تصویب شورای عالی برساند.

ج) اعلام پایان طرح به دبیرخانه شورای عالی عتف تبصره ۱: با عنایت به اهمیت مستندسازی برای حفظ دانش حاصل از اجرای طرح های کلان دبیرخانه شورای عالی عتف می بایست الگوی مستندسازی را تهیه و ابلاغ نماید و مجری اصلی موظف است با همکاری مجریان محوری، دانش حاصله از اجرا را در قالب الگوی مصوب تهیه و با نظارت کمیسیون تخصصی ارائه دهد.

تبصره ۲: کمیسیون تخصصی می تواند برای انجام وظایف فوق از کمیته های راهبری پیوست فناوری و پیوست فرهنگی در طرح استفاده نماید. کمیته راهبری و پیوست های ذیربط، تابع دستورالعملی خواهد بود که توسط دبیرخانه شورای عالی عتف ابلاغ می شود.

۲-۲-۲- مجری:

وظایف مجری عبارتست از:

۱- معرفی مدر طرح

۲- اجرای فاز صفر طرح که شامل موارد زیر می باشد:

الف- ارائه برنامه کلان مدیریتی و اجرایی (شکست پروژه، مراحل و زمانبندی کل طرح و ...)

ب- تعیین بهره برداران و تعیین سهم مشارکت هر کدام

ج- شناسایی و تعیین انتخابی (اعم از حقوقی و حقوقی) صاحب نظر و با تجربه در زمینه مربوطه و تقسیم کار ملی

د- تهیه و تنظیم پیش نویس تفاهم نامه ها بین مسئولین دستگاه های مربوطه

۳- ارائه ساختار طرح

۴- پیشنهاد در خصوص تهیه پیوست فناوری طرح با همکاری کمیسیون (های) تخصصی مربوطه

۵- پیشنهاد در خصوص تهیه پیوست فرهنگی طرح با همکاری کمیسیون (های) تخصصی مربوطه

تبصره ۳: مجری می تواند جهت انجام وظایف فوق از همکار یا مشاور با تأیید کمیسیون تخصصی مربوطه استفاده نماید.

تبصره ۴: واگذاری بیش از حداکثر ۵۰٪ کل کار به همکار مجاز نمی باشد. موارد استثناء می بایست به تصویب کمیسیون تخصصی مربوطه برسد.

تبصره ۵: مجری می تواند از ابتدا یا در مرحله اجرا یک یا چند شخص حقوقی باشد که مجریان می توانند از مراکز مختلف باشند و به صورت یک

کنسرسیوم یا با تفاهم نامه رسمی چند جانبه اجرای طرح را عهده دار باشند. کنسرسیوم می تواند به عنوان یک شرکت دانش بنیان به ثبت برسد.

۴-۲-۴- ناظر: موظف به نظارت و ارزشیابی طرح براساس معیارها و شاخص های مندرج در فرم نظارت و ارزیابی قرارداد و پیوست های مربوط به آن می باشد.

۴-۲-۵- دستگاه سفارش دهنده: در بخشی از هزینه ها و نتایج طرح مطابق تفاهم نامه و قرارداد منعقد شده سهم بوده و حق کنترل بر پیشرفت طرح مطابق با

اهداف و نتایج کاربردی طرح با عنایت به قرارداد منعقد شده را دارد و موظف به فراهم نمودن ستر لازم جهت اخذ مجوز و همکاری نهادهای مختلف با

اعلام مجری در زمانهای مورد نیاز در چارچوب قراردادهای منعقد می باشد.

تبصره ۶: ضوابط مربوط به مالکیت (اعم از مالکیت مادی و معنوی) طرح های ذیربط، تابع دستورالعملی خواهد بود که توسط دبیرخانه شورای عالی عتف ابلاغ می شود.

این آیین نامه در یک مقدمه و ۲ بند و ۶ تبصره در جلسه هشتادمین کمیسیون دائمی شورای عالی عتف مورخ ۹۱/۲/۲۰ به تصویب رسید و توسط دبیر شورای عالی عتف جهت اجرا ابلاغ می شود.

توضیحات: لازم به ذکر است که متقابلاً دستورالعمل اجرایی این آیین نامه ابلاغ خواهد شد.

"مؤسسه مجری (سفارش گیرنده)" به دانشگاه، پژوهشگاه، موسسه، واحد پژوهشی یا شرکت دانش بنیان که دارای هویت حقوقی مستقل و دارای مجوز از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری، یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سایر مراجع قانونی ذیربط (اعم از مجلس شورای اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی حوزه‌های علمیه) باشند اطلاق می‌گردد.

مدیر طرح: فرد حقیقی است که توسط مؤسسه مجری به‌طور رسمی به دبیرخانه شورای عالی عتف معرفی می‌شود (مدیر طرح می‌تواند رئیس مؤسسه مجری باشد).

"همکار" اشخاص حقیقی یا حقوقی که توسط مجری انتخاب و به کمیسیون (های) تخصصی مربوطه پیشنهاد می‌شوند.

"مشاور" اشخاص حقیقی یا حقوقی که توسط مجری انتخاب و به کمیسیون (های) تخصصی مربوطه پیشنهاد می‌شوند.

"ناظر" شامل موسسه مستقل یا افراد برجسته از صاحب‌نظران متخصص و مجرب در زمینه علم و فناوری در صنعت، دانشگاه و حوزه‌های مرتبط می‌باشد که به انتخاب کمیسیون تخصصی مربوطه شورای عالی عتف نظارت و ارزشیابی طرح را برعهده خواهد داشت.

"کمیته راهبری" مدیریت و هدایت هر طرح کلان مصوب را به‌عهده دارد که ترکیب آن عبارت است از نمایندگان دستگاه سفارش دهنده، مجری اصلی، کمیسیون تخصصی مربوطه، ناظر و تعدادی از صاحب‌نظران مرتبط با موضوع طرح و با تأیید کمیسیون تخصصی مربوطه تشکیل و فعالیت می‌نمایند.

۲-۱- ارکان مدیریتی طرح‌های کلان ملی

هر طرح کلان ملی شامل ارکان مدیریتی زیر است:

۱-۲- دبیرخانه شورای عالی عتف

۲-۲- کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی عتف

۳-۲- مجری

۴-۲- ناظر

۵-۲- دستگاه سفارش دهنده

۱-۲- دبیرخانه شورای عالی عتف: وظیفه آن سیاست‌گذاری، اولویت‌بندی، هماهنگی و نظارت عالی بر حسن اجرای طرح‌های کلان براساس سیاست‌های مصوب شورای عالی عتف می‌باشد.

۲-۲- کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی عتف: وظیفه آن

الف) بررسی و تصویب مراحل مختلف و فازهای اجرای طرح که توسط مجری پیشنهاد شده است و به تأیید ناظر و بهره‌برداران نیز رسیده است.

ب) نظارت بر حسن اجرای طرح با توجه به موارد زیر:

- انتخاب مجری اصلی، مجری معجوری و ناظر طرح براساس معیارهای مصرح در آیین‌نامه اجرایی مصوب کمیسیون دائمی ارزشیابی و نظارت بر نحوه عملکرد مجری اصلی و معجوری در طول اجرای طرح و پیشنهاد تغییرات لازم به دبیرخانه شورای عالی عتف
- تأیید نهایی نتایج و مستندات مراحل مختلف اجرای طرح و اعلام به دبیرخانه